

Bestemmingsplan Wijdenes Spaansweg 39

Natuurtoets

Bestemmingsplan Wijdenes Spaansweg 39

Natuurtoets

projectnummer 402887
concept revisie00
29 mei 2015

Opdrachtgever

Van Lierop Adviesgroep
Wijdenes Spaansweg 55
1764 GK Breezand

datum vrijgave	beschrijving revisie	goedkeuring	vrijgave
xx mei 2015	Concept	ir. W.J. Straatsma	ing. R.H. van Trigt

Projectgroep bestaande uit:

drs. L.C. Smitskamp

ir. W.J. Straatsma

Tekstbijdragen:

L.C. Smitskamp

Contactgegevens:

Monitorweg 29

1322 BK ALMERE

Postbus 10044

1301 AA ALMERE

E. info.nl@anteagroup.nl

Copyright ©

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

Inhoud

Blz.

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Doel	2
1.3	Leeswijzer	2
2	Wettelijk kader natuurbescherming	3
2.1	Algemeen	3
2.2	Gebiedsbescherming	3
2.3	Soortbescherming	3
3	Gebiedsbeschrijving en planontwikkeling	5
3.1	Gebiedsbeschrijving	5
3.2	Planontwikkeling	5
3.2.1	Te verwachten werkzaamheden en ingrepen	6
4	Methodiek	7
4.1	Algemeen	7
4.2	Bureaustudie	7
4.3	Terreinbezoek	8
4.4	Effectbeoordeling en advies vervolgtraject	8
5	Resultaten bureaustudie en terreinbezoek	9
5.1	Beschermde soorten	9
5.1.1	Bureauonderzoek	9
5.1.2	Terreinbezoek	10
5.2	Beschermde gebieden	14
5.2.1	Ligging NNN en beschermde gebieden	14
6	Toetsing natuurwetgeving	17
6.1	Effectbepaling project	17
6.1.1	Effecten op de Natuurnetwerk Nederland	17
6.1.2	Natuurbeschermingswet 1998	17
6.2	Effecten beschermde soorten	17
6.2.1	Broedvogels	17
6.2.2	Zoogdieren	18
6.2.3	Amfibieën en reptielen	19
6.2.4	Vissen	19
6.2.5	Planten	19
6.2.6	Overig beschermde soorten	19
7	Conclusies en aanbeveling	21

7.1	Conclusies gebiedenbescherming	21
7.1.1	Natuurnetwerk Nederland	21
7.1.2	Natuurbeschermingswet 1998	21
7.2	Conclusies soortenbescherming	21
7.2.1	Overzicht	22
7.2.2	Vervolg onderzoek	22
8	Bronnen	25

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Van Lierop Adviesgroep is voornemens om op het adres Wijdenes Spaansweg 39 te Breezand één woning te realiseren. Op de locatie zal derhalve de bestaande woning worden gesloopt. Omdat de voorgenomen ontwikkeling niet past binnen het geldende bestemmingsplan ter plaatse dient een nieuw bestemmingsplan te worden opgesteld. In het kader hiervan dienen diverse gebiedsonderzoeken te worden uitgevoerd. Eén van deze gebiedsonderzoeken is voorliggende natuurtoets.

De ligging van het plangebied ten opzichte van Breezand is in Figuur 1.1 weergegeven.

Figuur 1.1. Ligging Wijdenes Spaansweg 39 te Breezand (rood omkaderd) ten opzichte van Breezand en omgeving. Bron: Kaartviewer Noord-Holland.

1.2 Doel

Het doel van voorliggende Natuurtoets is het opsporen van strijdigheden van de voorgenomen ingreep met de Flora- en faunawet, de Natuurbeschermingswet 1998 en/of het NNN en het bepalen of de aanvraag van een ontheffing noodzakelijk is.

1.3 Leeswijzer

In de inleiding is beschreven waarom deze natuurtoets is uitgevoerd en met welk doel. Vervolgens is in hoofdstuk twee algemene informatie verwoord over de natuurwetgeving, waaronder de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en het NNN. Hoofdstuk drie beschrijft de huidige en toekomstige situatie van het plangebied. In hoofdstuk vier is de gebruikte methode voor de uitvoering van deze natuurtoets omschreven. In hoofdstuk vijf staan de resultaten beschreven. Deze zijn onderverdeeld in de resultaten van de literatuurstudie en het terreinbezoek. In hoofdstuk zes zijn de resultaten uit hoofdstuk vijf getoetst aan de Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswet 1998 en het NNN. Hieruit komen conclusies en aanbevelingen voort, die zijn omschreven in hoofdstuk zeven. Het laatste hoofdstuk geeft de gebruikte bronnen voor dit onderzoek weer. Achter dit hoofdstuk bevindt zich een bijlage, die algemene informatie verschaft met betrekking tot de gebiedsbescherming en soortenbescherming.

2 Wettelijk kader natuurbescherming

2.1 Algemeen

De natuurwetgeving kan worden onderverdeeld in gebiedsbescherming en soortbescherming. Deze zullen hieronder per paragraaf behandeld worden.

2.2 Gebiedsbescherming

Gebiedsbescherming wordt gewaarborgd door de Natuurbeschermingswet 1998 en de beleidskaders voor het Natuurnetwerk Nederland (NNN; voorheen de EHS).

Natuurbeschermingswet 1998

Binnen de EU worden de belangrijkste leefgebieden van de meest bedreigde en waardevolle soorten en habitattypen aangewezen als Natura 2000-gebied. Deze Natura 2000-gebieden moeten samen een Europees ecologisch netwerk vormen om de achteruitgang van de biodiversiteit te keren. De juridische basis voor dit netwerk zijn de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, welke in Nederland zijn doorvertaald in de Natuurbeschermingswet 1998 (Nbwet). Per gebied worden voor de soorten en habitattypen instandhoudingsdoelstellingen bepaald. Dit kunnen behouds- of uitbreidings/verbeteringsdoelstellingen zijn. Het is verplicht om plannen en projecten te beoordelen op de gevolgen voor deze instandhoudingsdoelstellingen. Voor projecten geldt een vergunningplicht als het project een verslechterend of significant verstorend effect kan hebben op een Natura 2000-gebied (art. 19d Nbwet). Bij vaststelling van plannen moet het bevoegd gezag rekening houden met de gevolgen van het plan voor Natura 2000-gebieden (art. 19j, Nbwet).

Natuurnetwerk Nederland

Het doel van het Natuurnetwerk Nederland (NNN; voorheen Ecologische Hoofdstructuur) is het realiseren en in stand houden van een duurzaam functionerend natuurnetwerk. Dit maakt instandhouding, vermeerdering en verspreiding van kwetsbare en zeldzame dier- en plantensoorten mogelijk. Het levert daarmee een bijdrage aan het behoud van de Nederlandse biodiversiteit. Het beleid met betrekking tot het NNN is gericht op behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijk kenmerkende natuurwaarden. Dit beleid is vastgelegd in de Nota Ruimte en werkt volgens een beschermings-stappenplan. Als er aantasting plaatsvindt, kan het project of ingreep alleen onder specifieke voorwaarden doorgaan. Het bevoegde gezag (in dit geval de Gedeputeerde Staten van Utrecht) moet er op toezien dat door de initiatiefnemer van een nieuw plan, project of handeling, hiernaar onderzoek wordt verricht (zie Bijlage 1).

2.3 Soortbescherming

Flora- en faunawet

De soortbescherming wordt gewaarborgd door de Flora- en faunawet. Deze wet beschermt inheemse dier- en plantensoorten waarbij onderscheid wordt gemaakt in verschillende beschermingscategorieën. Deze bescherming is overal in Nederland van toepassing, zowel in natuurgebieden als daarbuiten. Beoordeeld is in hoeverre de voorgenomen ontwikkeling leidt tot negatieve effecten op beschermde soorten. Zo ja, dan zijn voorstellen gedaan over de wijze waarop dit voorkomen kan worden. Beoordeeld is of eventuele restschade optreedt en of hiervoor een ontheffing aangevraagd moet worden. Het is daarbij van belang om te weten tot welke beschermingscategorie de aanwezige soorten behoren.

De beschermde soorten zijn ingedeeld in drie categorieën:

- tabel 1 - soorten; algemene soorten waarvoor geen ontheffingsplicht geldt wegens een algehele vrijstelling;
- tabel 2 - soorten; overige soorten ('middengroep') waarvoor alleen een vrijstelling geldt indien wordt gewerkt volgens een goedgekeurde Gedragscode. Wordt niet volgens een gedragscode gewerkt, dan is een ontheffing noodzakelijk;
- tabel 3 - soorten; zwaar beschermde soorten van Bijlage IV Habitatrichtlijn / Bijlage I AMvB waarvoor een ontheffingsplicht geldt voor werkzaamheden die leiden tot verstoring van deze soorten of vernietiging van het leefgebied bij o.a. ruimtelijke ontwikkelingen;
 - o broedende vogels (eveneens zwaar beschermd), waarvoor geen ontheffing wordt verleend om deze in de broedperiode te verstoren. Voor sommige soorten geniet ook het nest en de directe omgeving bescherming en mogen niet zonder meer worden verwijderd.

Als er beschermde soorten worden geschaad, is een ontheffing ex art. 75 Flora- en Faunawet nodig. Om te toetsen in hoeverre de Flora- en faunawet een mogelijke belemmering vormt, is inzicht in het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten in, en in de directe omgeving van het plangebied noodzakelijk. Het doel van het onderzoek is het opsporen van eventuele strijdigheden van de voorgenomen werkzaamheden met de geldende natuurwetgeving (zie Bijlage 1).

3 Gebiedsbeschrijving en planontwikkeling

3.1 Gebiedsbeschrijving

Het plangebied is gelegen binnen de bebouwde kom van Breezand aan de Wijdenes Spaansweg 39. In figuur 3.1 is een luchtfoto van het plangebied en de omgeving weergegeven. De Wijdenes Spaansweg komt ten zuiden uit op de Zandvaart die in verbinding staat met de N99. Ten oosten van Breezand bevindt zich op ruime afstand de spoorlijn Schagen - Den Helder.

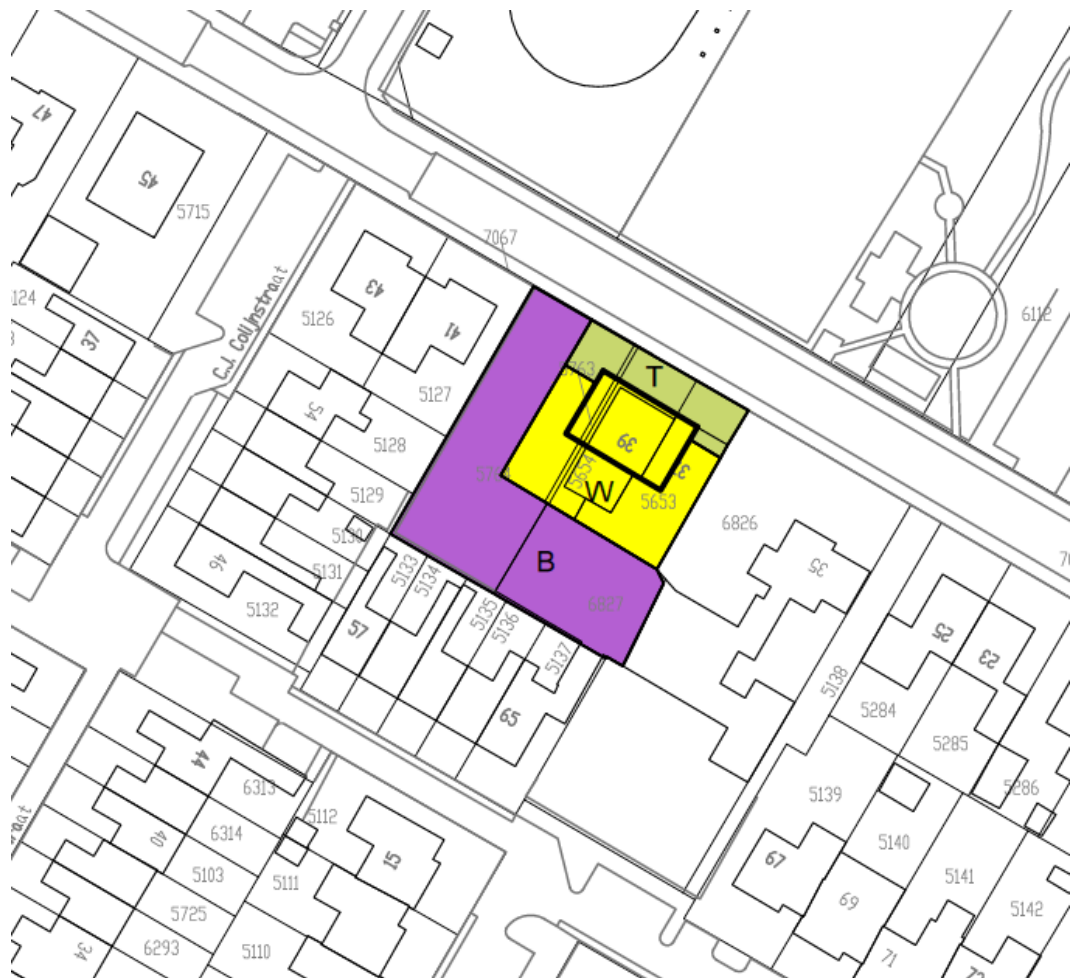
Figuur 3.1. Luchtfoto van plangebied Wijdenes Spaansweg 39 en omgeving.

3.2 Planontwikkeling

In de toekomst zal de bestaande bebouwing gesloopt worden. Alleen de achterliggende schuur blijft bestaan en blijft dienst doen voor de opslag van landbouwmaterialen en fust.

Op het perceel zal na de sloop een vrijstaande woning worden gerealiseerd. De vrijstaande woning heeft een goothoogte van ca. 4 meter en een nokhoogte van ca. 8 meter. De woning zal aansluiten op het bestaande straatbeeld van de Wijdenes Spaansweg. Bij invulling van het plangebied is rekening gehouden met het karakter van de Wijdenes Spaansweg. Hier wordt een groene invulling gegeven aan het voorerf, een ruim erf met een ruime afstand van de weg tot de voorgevel als uitgangspunt.

In figuur 3.2 is de nieuwe verbeelding van het bestemmingsplan weergegeven.

Figuur 3.2. Verbeelding nieuwe woning op de locatie Wijdenes Spaansweg 39 te Breezand met de bestemmingen (B) Bedrijf, (W) Wonen en (T) Tuin.

3.2.1 Te verwachten werkzaamheden en ingrepen

Binnen het plangebied worden de bestaande gebouwen gesloopt, met uitzondering van de bestaande loods. Ten behoeve van de nieuwe woning wordt de grond bouwrijp gemaakt en de eventuele aanwezige vegetatie wordt hiervoor verwijderd.

4 Methodiek

4.1 Algemeen

Het onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten en de ligging van beschermde gebieden in de nabijheid van het plangebied is opgebouwd uit twee onderdelen:

- Bureaustudie naar waarnemingen van beschermde soorten uit het (recente) verleden en ligging van beschermde gebieden in de invloedssfeer van het project;
- Terreinbezoek naar de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde soorten.

4.2 Bureaustudie

Bij de toetsing is alleen gekeken naar de zwaarder beschermde soorten uit de Flora- en faunawet (Tabel 2 en 3). Deze soorten zijn in Nederland zeldzaam of hebben een Europese bescherming (Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten) en moeten worden getoetst op voorkomen en effect. Indien een effect optreedt en/of verbodsbepalingen worden overtreden, dan zijn er mogelijk maatregelen nodig om de effecten te voorkomen, verzachten of te compenseren om te voldoen aan de Flora- en faunawet.

Algemene soorten (Tabel 1) zijn niet meegenomen in de toetsing. Deze soorten zijn zodanig algemeen in Nederland dat de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt door de meeste projecten. Bovendien geldt voor deze soorten een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit art. 8 t/m 12 van de Flora- en faunawet. Wel geldt de zorgplicht. Door rekening te houden met de kwetsbare seizoenen van deze soorten, wordt voldoende aan de zorgplicht voldaan en kan de gunstige staat van instandhouding worden gegarandeerd.

Er zijn diverse bronnen geraadpleegd om een beeld te krijgen van de verspreiding en mogelijk voorkomen van zwaarder beschermde soorten in en rond het plangebied. Aan de hand van deze informatie is een inschatting gemaakt of de betreffende soorten in het plangebied voor zouden kunnen komen, gezien de habitatvoorkeur van de betreffende soorten. De bronnen die zijn geraadpleegd, zijn:

- www.telmee.nl;
- Landelijke verspreidingsatlassen;
- Regionale verspreidingsatlassen.

Naast de bronnen met soortinformatie is gebruik gemaakt van de kaarten op de website van de provincie Noord-Holland (interactieve kaart NNN), om te bepalen of het plangebied overlapt of grenst aan NNN. Toetsing vindt plaats aan de hand van de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN (Spelregels EHS).

Met behulp van landelijke verspreidingsatlassen is nagegaan of in het verleden zwaarder beschermde soorten zijn aangetroffen in of nabij het plangebied. Deze atlassen maken veelal gebruik van atlasblokken (5 x 5 kilometer). De soortgegevens hebben daarom betrekking op de regio en niet specifiek op het plangebied. Exacte locaties of datering van de waarnemingen uit de genoemde bronnen zijn niet bekend.

4.3 Terreinbezoek

Naar aanleiding van de uitkomsten van voorgenoemd bureaustudie is bepaald in hoeverre de aanwezigheid van zwaarder beschermde soorten aannemelijk gesteld kan worden op basis van aanwezig geschikt habitat. Op 27 mei 2015 is een verkennend terreinbezoek aan (een deel van) het gebied afgelegd om te bepalen in hoeverre aan de hand van de soorten uit de bureaustudie en aan de hand van het voorkomen van geschikt habitat zwaarder beschermde soorten kunnen voorkomen. Het gaat hier om een deskundigenoordeel op basis van de fysieke gesteldheid van het terrein (biotopenonderzoek). Daarnaast zijn de aangetroffen belangwekkende soorten opgetekend.

4.4 Effectbeoordeling en advies vervolgtraject

Aan de hand van de bevindingen uit het bureauonderzoek en de resultaten van het aanvullende terreinbezoek kan worden bepaald of een nader onderzoek nodig is om zwaarder beschermde soorten uit te sluiten en om te bepalen wat de effecten zijn. Tevens kan worden geadviseerd over de te volgen procedure inzake de natuurwetgeving.

5 Resultaten bureaustudie en terreinbezoek

5.1 Beschermde soorten

5.1.1 Bureauonderzoek

Om een inschatting te maken van de soortgroepen en specifieke soorten die in en rond het plangebied voorkomen, is de landelijke databank voor natuurwaarnemingen geraadpleegd, waaronder telmee.nl. Telmee.nl is het invoerportaal van de landelijke Particuliere Gegevensbeherende Organisaties (PGO's). Er kan gevalideerde informatie over diverse soortgroepen tot op kilometerhokniveau worden verkregen.

Volgens telmee.nl en gedetailleerde gegevens van derden komen in het plangebied en omgeving soorten voor van diverse soortgroepen. Eventuele aanvullende gegevens over het mogelijk voorkomen van beschermde soorten is verkregen uit verschillende verspreidingsatlassen. Het betreft hier gegevens van de soortgroepen broedvogels (SOVON, 2002), zoogdieren (Limpens *et al.*, 2010), reptielen en amfibieën (www.RAVON.nl; Creemers en Delft, 2009) en insecten (www.Naturalis.nl\EIS; Bos *et al.*, 2006).

Uit de landelijke en provinciale verspreidingsinformatie en uit atlassen (5 x 5 kilometerhok) blijkt dat in of nabij het plangebied in het verleden diverse beschermde soorten zijn waargenomen. Dit betreft onderstaande zwaarder beschermde (Tabel 2 en 3 Flora- en faunawet) soorten verkregen via Telmee.nl. Vogels zijn beschermd onder de Flora- en faunawet. De vogels zijn onderverdeeld in soorten met jaarrond beschermde nesten (categorie 1-4) en niet jaarrond beschermde nesten (categorie 5 - waarvan inventarisatie gewenst is). Gekeken is naar de verspreiding van categorie 1-4 soorten.

Op de site telmee.nl (2010-2015) worden de volgende waarnemingen vermeld voor de directe omgeving (Flora- en faunawetsoorten Tabel 2, 3 of soorten met jaarrond beschermde nesten):

Vogels

Categorie 1-4 (nesten jaarrond beschermd): gierzwaluw, huismus, kerkuil en slechtvalk.

Categorie 5: er zijn geen omstandigheden te verwachten die nesten van categorie 5-soorten rechtvaardigen tot jaarrond beschermde nesten.

Zoogdieren

Zwaarder beschermd: gewone dwergvleermuis, laatvlieger, meervleermuis en ruige dwergvleermuis.

Reptielen/amfibieën

Zwaarder beschermd: rugstreeppad.

Vlinders

Zwaarder beschermd: geen waarnemingen.

Libellen

Zwaarder beschermd: geen waarnemingen.

Vissen

Zwaarder beschermd: kleine modderkruiper, rivierdonderpad en bittervoorn.

Flora

Zwaarder beschermd: grote keverorchis, maretak en rietorchis.

Het voorkomen van wettelijk beschermde soorten in het uurhok of kilometerhok van het plangebied zoals hierboven weergegeven, betekent niet dat deze soorten zich in (de omgeving van) het plangebied bevinden. Het plangebied omvat slechts een klein deel van het kilometerhok en daarmee ook een beperkt aantal verschillende biotopen en habitats. Met behulp van het terreinbezoek is nagegaan welke dit zijn. Hierdoor kan meer duidelijkheid gegeven worden over de voorkomende dan wel verwachte soorten in het plangebied.

5.1.2 Terreinbezoek

Op 27 mei 2015 is een eenmalig terreinbezoek aan het plangebied afgelegd door een deskundige ecooloog van Antea Group. Naast directe waarnemingen kan aan de hand van de aangetroffen biotopen een beeld worden geschetst van de aanwezige beschermde soorten. Dit is noodzakelijk, omdat enkele seizoensgebonden soorten flora en fauna mogelijk niet kunnen worden waargenomen. Aan de hand van het aangetroffen biotoop en habitatvoorkeur(en) kunnen echter wel indicaties worden gegeven van het mogelijk voorkomen van deze soorten in het plangebied. Indien de aangetroffen biotopen hier aanleiding toe geven, wordt een nader onderzoek aanbevolen.

Het plangebied bestaat uit een tweetal biotopen, te weten een gebouw en (tuin)groen. Hieronder worden de biotopen nader beschreven en wordt aangegeven welk (beschermde) flora- en fauna verwacht en/of aanwezig zijn.

Gebouwen

In het plangebied is één gebouw aanwezig die aan de zuidzijde van het plangebied gekoppeld is aan de loods. De loods blijft behouden. Het gebouw bestaat uit een huis met puntdak en een platte uitbouw aan de oostzijde van het plangebied. De bedekking van het schuine dak bestaat uit een pannendak.

In figuur 5.1. is een impressie gegeven van de aanwezige bebouwing in het plangebied.

Gebouwen bieden in potentie een geschikt leef- en broedgebied voor o.a. vogels en zoogdieren (waaronder vleermuizen).

Vogels

Uit de bureaustudie is gebleken dat de in stedelijke gebouwen broedende soorten huismus, gierzwaluw en slechtvalk in de omgeving van het plangebied zijn aangetroffen (telmee.nl). De huismus en gierzwaluw broeden in stedelijk gebied voornamelijk in gebouwen. De huismus broedt over het algemeen in stedelijk gebied in uiteenlopende holtes, meestal onder dakpannen. De gierzwaluw nestelt in (hoge) bebouwing in donkere holtes in ventilatieschachten, spleten in muren, onder dakpannen en in kerktorens (RVO, 2014). De slechtvalk beschouwt in een stedelijke omgeving onder andere hoogspanningsmasten, wolkenkrabbers en fabrieksschoorstenen als zijn broedbiotoop. De slechtvalk broedt hier met name in de voor de soort speciale nestkasten of locaties waar de soort een kuiltje in kan maken voor de eieren. De soorten kennen een vermelding op de "Aangepaste lijst met jaarrond beschermde vogelnesten" 2009 (categorie 1 t/m 4).

projectnummer 402887
29 mei 2015, revisie 00

Figuur 5.1. Impressie bebouwing in het plangebied.

Het plangebied biedt voor de slechtvalk geen geschikt (broed)biotoop. De soort broedt zoals hiervoor reeds aangegeven met name op meters hoge gebouwen en/of masten. Dit biotoop is niet aanwezig in het plangebied, waardoor een vaste voortplantings-, rust- en verblijfplaats van de soort is uitgesloten in het plangebied. De dakbedekking bestaat met name uit nauw aansluitende dakpannen welke geen toegang verleent voor de huismus of gierzwaluw. Bovendien is de huismus niet gehoord en/of waargenomen in het plangebied. Met name tijdens de periode waarin het terreinbezoek is uitgevoerd zijn huismussen volop aanwezig op hun broedlocatie. Ook de gierzwaluw is niet waargenomen in het plangebied. Om deze reden en gezien de veelal ongeschikte dakbedekking zijn de jaar rond beschermde nesten van de soorten uitgesloten van de locatie.

In het plangebied zijn daarnaast geen sporen (zoals braakballen, uitwerpselen en/of nesten) aangetroffen die kunnen duiden op de aanwezigheid van overige soorten met een jaar rond beschermd nest (zoals de overige in de bureaustudie vermelde soort). Daarnaast is er geen geschikt foerageerbiotoop aanwezig voor de meeste soorten. Het voorkomen van soorten met een jaar rond beschermd nest in het plangebied is dan ook uitgesloten.

Vleermuizen

Gebouwen vormen in potentie geschikte verblijf- en rustplaatsen voor vleermuizen. Gebouwbewonende vleermuizen (zoals bijvoorbeeld de in dorpen en steden veel voorkomende gewone dwergvleermuis en laatvlieger) verblijven in gebouwen achter of in kleine ruimtes met constante klimatologische omstandigheden. In gebouwen vormen richels, betimmeringen, kieren, boeiboorden, gaten en spouwmuren een geschikte verblijfplaats voor vleermuizen. Spouwmuurgaten, dakpannen en betimmeringen bieden gebouwbewonende vleermuizen

toegang tot de gebouwen of de vleermuizen verblijven achter deze elementen. Ruimtes achter boeiboorden worden vaak gebruikt als zomer- en paarverblijfplaats door gebouwbewonende vleermuizen.

In het plangebied zijn dergelijke geschikte ruimtes aanwezig waarachter vleermuizen kunnen verblijven of waardoor ze toegang hebben tot de aanwezige muren. In figuur 5.2 zijn enkele van deze geschikte ruimtes aangegeven. Tevens zijn open stootvoegen aanwezig aan de voorgevel van het huis. Stootvoegen kunnen door vleermuizen gebruikt worden om toegang te vinden tot de spouwmuren. Vanwege deze aspecten zijn beschermde vleermuisverblijfplaatsen in het plangebied niet uit te sluiten. In Hoofdstuk 6 zullen de vervolgstappen en de gevolgen van de ontwikkelingen in het plangebied op eventueel aanwezige vleermuizen uiteen gezet worden.

Figuur 5.2. Impressie vleermuistoegankelijke elementen in het plangebied.

Tuingroen

Rondom het gebouw en aan de westzijde van het plangebied is onderhouden (tuin)groen aanwezig. In het westen van het plangebied is een klein, kort gemaaid grasveld aanwezig met aan de straatzijde een speeltuin. Het gebouw wordt aan de noordwestzijde begrensd door een ligusterhaag. Voor de voorgevel van het huis zijn jonge bomen (onder andere prunus) en soorten als taxus aanwezig. Daaromheen is gecultiveerde vegetatie aanwezig zoals tulpen en laurier.

In figuur 5.3. is een impressie gegeven van het (tuin)groen in het plangebied.

projectnummer 402887
29 mei 2015, revisie 00

Figuur 5.3. Impressie tuingroen in het plangebied.

Gezien het verstoorde, onderhouden karakter van het plangebied in een stedelijke omgeving, is het plangebied floristisch weinig interessant. Uit de bureaustudie is gebleken dat een aantal zwaar beschermde plantensoorten in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen. Zoals beschreven onder paragraaf 5.1.1 maakt het plangebied slechts een klein deel uit van het (5x5) kilometerhok waardoor de soorten ook buiten de locatie van het plangebied voor kunnen komen. De soorten stellen een aantal biotoop-specifieke eisen aan hun standplaats (zoals in het geval van de keverorchis een basenrijke, meestal kalkhoudende, humeuze grond). Aan deze biotoop-specifieke eisen wordt niet voldaan in het plangebied, onder andere door de intensieve onderhouden staat en de aangebrachte grond binnen het terrein. Hierdoor zijn zwaar beschermde plantensoorten uitgesloten van het plangebied.

Doordat het plangebied floristisch weinig interessant is (en er binnen de grenzen van het plangebied geen water aanwezig is), vormt het plangebied geen geschikt biotoop voor beschermde vlinder- en libelsoorten. Door het ontbreken van open water in het plangebied zijn (zwaar beschermde) vissoorten eveneens uitgesloten van het plangebied. Tevens is het plangebied ongeschikt voor (zwaar beschermde) amfibie- en reptielsoorten. Dit gezien de ligging van het plangebied in een bebouwde omgeving en doordat geschikt voortplantingswater en gevarieerd leefgebied afwezig is binnen het plangebied.

De hoge en dichte vegetatie in het plangebied biedt een geschikt broedbiotoop voor algemeen voorkomende vogels zoals de merel, groenling, kool - en pimpelmees. In de bomen in het plangebied zijn geen gaten of holen aangetroffen die gebruikt kunnen worden als verblijfplaats voor vleermuizen en/of vogels. In de bomen zijn tevens geen (oude, in aanbouw zijnde of nieuwe) nesten aangetroffen van algemeen voorkomende vogelsoorten of van boombewonende soorten.

die een vermelding kennen op de "Aangepaste lijst met jaarrond beschermde vogelnesten"; deze zijn uitgesloten van het plangebied.

5.2 Beschermde gebieden

5.2.1 Ligging NNN en beschermde gebieden

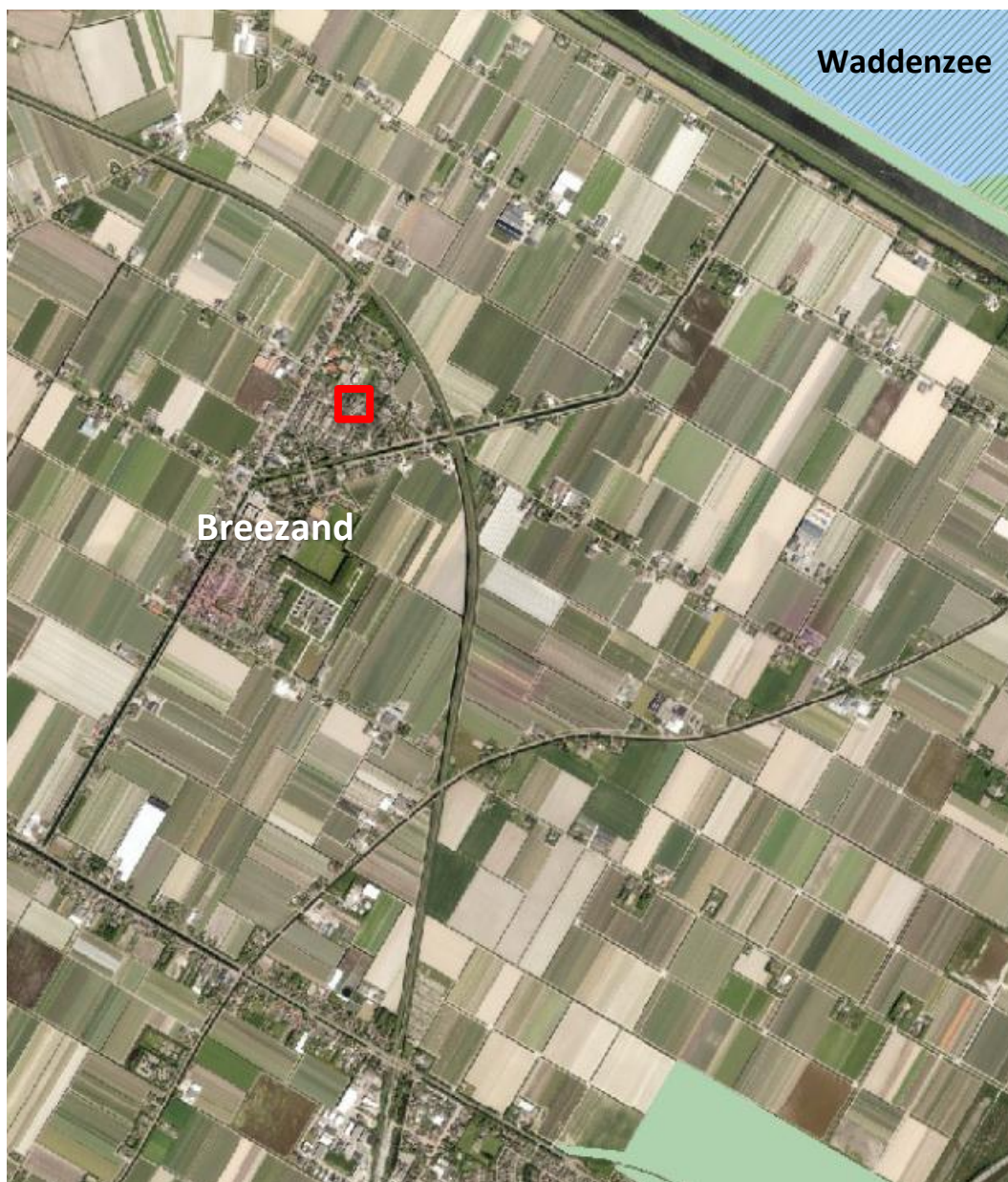
Natuurnetwerk Nederland

Binnen het plangebied komt geen NNN-gebied voor. Het dichtstbijzijnde NNN-gebied ligt op circa 1,8 kilometer ten noorden van het plangebied (figuur 5.4; hier ligt tevens de Waddenzee). Op enige afstand ten zuidoosten van het plangebied (2,8 kilometer) ligt eveneens een NNN-gebied. De NNN in de omgeving van het plangebied is in het Natuurbeheerplan van Noord-Holland (2015) voornamelijk aangewezen als 'Kruiden- en faunairijk grasland', 'Zilt- en overstromingsgrasland', 'Zee en wad', 'Schor en kwelder', en 'Duin- en kwelderlandschap'.

Natura 2000-gebieden

In de omgeving van het plangebied ligt het Natura 2000-gebied de 'Waddenzee'. Dit gebied ligt op circa 1,8 kilometer ten noorden van het plangebied (figuur 5.4). Overige Natura 2000-gebieden liggen op meer dan 6 kilometer afstand van het plangebied (zoals 'Duinen Den Helder-Callantsoog' en de 'Noordzeekustzone').

projectnummer 402887
29 mei 2015, revisie 00

Figuur 5.4. Globale ligging plangebied (rood omkaderd) ten opzichte van de NNN (groen gearceerd) en het Natura 2000-gebied de 'Waddenzee' (gestreept). Bron: Provincie Noord-Holland.

projectnummer 402887
29 mei 2015, revisie 00

6 Toetsing natuurwetgeving

6.1 Effectbepaling project

6.1.1 Effecten op de Natuurnetwerk Nederland

Voor wat betreft de NNN is bij significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden binnen de EHS sprake van vervolgstappen, waaronder compensatie. Er bevindt zich geen NNN binnen het plangebied. Er is van directe aantasting van de NNN dan ook geen sprake. In de omgeving van het plangebied liggen wel NNN-gebieden. Ook significant negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN in de nabijheid van het project kunnen worden uitgesloten, mede gezien de aard, beperkte omvang en de ligging van het plangebied afgeschermd door stedelijk gebied. De ontwikkeling in het plangebied heeft een beperkt effect op de directe omgeving van het plangebied. Daarnaast ligt het plangebied op een dermate afstand van het Natuurnetwerk Nederland in de omgeving dat de ontwikkeling hier geen invloed op heeft. Vanuit dit oogpunt zijn er voor NNN geen belemmeringen.

6.1.2 Natuurbeschermingswet 1998

Uit de bureaustudie blijkt dat er binnen drie kilometer afstand van het plangebied een Natura 2000-gebied ligt (de Waddenzee). Vanwege de ligging van het voornemen in het stedelijk gebied en de zeer beperkte omvang van het voornemen, worden geen effecten op het nabij gelegen Natura 2000-gebied verwacht. Zoals aangegeven hierboven, heeft de ruimtelijke ontwikkeling invloed op de directe omgeving van het plangebied, zij het zeer beperkt. Op basis van de ligging van de ontwikkeling in relatie tot de afstand tot Natura 2000-gebied(en) zijn er geen negatieve effecten op de Natura 2000-gebieden aan de orde. Een nader onderzoek (Voortoets) vanuit de Natuurbeschermingswet 1998 is niet aan de orde.

6.2 Effecten beschermde soorten

Hieronder worden de effecten per soortgroep van Tabel 2- en Tabel 3-soorten en vogels beschreven. De in deze paragraaf beschreven effectbeoordeling is gebaseerd op een eenmalig terreinbezoek waarbij één deel van het plangebied bezocht is.

6.2.1 Broedvogels

Algemene broedvogels

Alle in gebruik zijnde nesten van vogelsoorten in Nederland zijn beschermd onder de Flora- en faunawet. Met de meeste broedvogels kan echter in het algemeen relatief eenvoudig rekening worden gehouden door kap- en sloopwerkzaamheden niet uit te voeren in de broedtijd (circa maart tot en met juli) en indien concrete broedgevallen aanwezig zijn. Op deze wijze zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde.

In het geval van het verwijderen van de vegetatie in het plangebied, is het van belang dat dit buiten de broedperiode van vogels uitgevoerd wordt. Met name als het gaat om de haag en de dichte struiken en de bomen in het plangebied.

Indien het niet mogelijk is om buiten het broedseizoen om te werken dan dient het plangebied vóór het broedseizoen ongeschikt gemaakt te worden voor (broed)vogels. Mocht dit niet mogelijk

zijn dan dient kort vooraf aan de werkzaamheden het plangebied gecontroleerd te worden op de aanwezigheid van broedvogels door een erkend ecooloog. Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het plangebied of de directe omgeving wordt het plangebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden tot nadat het nest niet meer in gebruik is.

Jaarrond beschermde nesten

Er is een aantal vogelsoorten waarvan de broedplaatsen jaarrond beschermd zijn en bij verwijdering of aantasting van de vaste rust- en verblijfplaats (waaronder broedplaats) altijd ontheffing moet worden aangevraagd. Dit zijn de zogenoemde categorie 1 tot en met 4-vogelsoorten (zie Bijlage 1). Tijdens het terreinbezoek zijn geen sporen, nesten/potentiële nestplaatsen of braakballen aangetroffen van categorie 1-4-vogelsoorten. Deze soorten zijn dan ook uitgesloten in het plangebied.

Categorie 5-vogelsoorten

Naast soorten met jaarrond beschermde nesten zijn er categorie 5-vogelsoorten, waarvan de nesten alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen. Dit laatste is op het plangebied niet van toepassing. Er zijn geen categorie 5 soorten te verwachten die zeldzaam zijn in de directe omgeving of onvoldoende nestgelegenheden hebben in de directe omgeving. Derhalve zijn er geen zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die jaarronde bescherming rechtvaardigen.

Alle vogelnesten (ook die van categorie 5-vogelsoorten die geen jaarrond bescherming genieten) zijn beschermd tijdens het broedseizoen (globaal half maart tot juli).

6.2.2 Zoogdieren

Vleermuizen

Alle vleermuissoorten zijn beschermd onder de Flora- en faunawet. In het voorliggende plangebied zijn in het gebouw ruimtes, kieren en betimmeringen aanwezig die geschikt zijn als vaste rust- en verblijfplaatsen voor gebouwbewonende vleermuizen of die vleermuizen toegang bieden tot het gebouw. Door deze aspecten zijn vleermuizen op basis van (veld)ervaring en kennis van de geschiktheid van de elementen voor vleermuizen, niet uit te sluiten van het plangebied.

Door de toekomstige ontwikkelingen in het plangebied is mogelijk sprake van het verstoren en aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen. Vleermuizen zijn zwaar beschermde soorten en staan vermeld op Tabel 3 van de Flora- en faunawet en Bijlage IV van de Habitatrichtlijn. In het kader van de Flora- en faunawet is daarom een aantal verbodsbepalingen ten aanzien van vleermuizen neergelegd die in principe niet overtreden mag worden door onder andere een ruimtelijke ontwikkeling. Om te kunnen bepalen of eventuele verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet overtreden worden door de voorgenomen ontwikkeling, is nader onderzoek naar het gebruik en de functie van het gebouw voor vleermuizen in het plangebied noodzakelijk. Vleermuizen gebruiken hun leefgebied door het jaar heen op verschillende manieren. Daarom is het nodig om een vleermuisonderzoek verspreid over het seizoen uit te voeren.

Indien het plangebied een relevant onderdeel uitmaakt (in de vorm van verblijfplaatsen) van het leefgebied van vleermuizen dienen vervolgstappen ondernomen te worden. De inhoud van het nader onderzoek en de eventuele vervolgstappen worden in Hoofdstuk 7 nader beschouwd.

Overige zoogdieren

Er zijn geen zwaardere beschermde zoogdieren in het plangebied aangetroffen en worden tevens op basis van het biotoop niet verwacht. Het plangebied herbergt geen geschikt habitat voor deze soorten. Effecten zijn dan ook uitgesloten.

6.2.3 Amfibieën en reptielen

Zwaar beschermde amfibie- en reptielsoorten worden niet verwacht in het plangebied. Effecten op deze soorten zijn dan ook uitgesloten.

6.2.4 Vissen

Zwaar beschermde vissoorten zijn uitgesloten in het plangebied. Effecten op vissoorten zijn dan ook uitgesloten.

6.2.5 Planten

Zwaar beschermde plantensoorten worden niet verwacht in het plangebied. Effecten op plantensoorten zijn dan ook uitgesloten.

6.2.6 Overig beschermde soorten

Er zijn geen effecten te verwachten op andere beschermde soorten, zoals dagvlinders, libellen en andere ongewervelden in het plangebied, omdat ze niet zijn aangetroffen tijdens het terreinbezoek en de aangetroffen biotopen niet geschikt zijn.

projectnummer 402887
29 mei 2015, revisie 00

7 Conclusies en aanbeveling

In dit hoofdstuk worden de conclusies van de Natuurtoets Wijdenes Spaansweg 39 te Breezand gepresenteerd. De conclusies zijn opgedeeld in gebiedsbescherming (paragraaf 7.1) en soortenbescherming (paragraaf 7.2).

7.1 Conclusies gebiedsbescherming

7.1.1 Natuurnetwerk Nederland

Binnen het plangebied is geen NNN-gebied (voorheen EHS) aanwezig. Er is van directe aantasting van de NNN dan ook geen sprake. Ook heeft de planontwikkeling geen negatieve effecten op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland buiten het plangebied. Er is daarom geen noodzaak voor een compensatieplan.

7.1.2 Natuurbeschermingswet 1998

Er is geen natuurgebied in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 (Natura 2000-gebied) in de directe omgeving van het plangebied aanwezig. Vanwege de ligging, omvang en aard van de ontwikkeling ten opzichte van de Natura 2000-gebieden kunnen effecten op Natura 2000-gebieden worden uitgesloten.

7.2 Conclusies soortenbescherming

Kort samengevat is het resultaat van de toetsing aan de soortenbescherming dat in het plangebied beschermde soorten kunnen voorkomen die de voorgenomen ontwikkeling kunnen beïnvloeden. Het betreft het mogelijk voorkomen van zwaar beschermde vleermuizen (Tabel 3). Daarnaast moet rekening gehouden worden met algemene broedvogels.

Vleermuizen

Het aanwezige te slopen gebouw binnen het plangebied vormt een potentieel geschikte verblijfplaats voor vleermuizen. Vleermuizen zijn zwaar beschermde soorten en staan vermeld op Tabel 3 van de Flora- en faunawet en Bijlage IV van de Habitatrichtlijn. In verband met de mogelijke effecten die de planontwikkeling kan hebben op de hier potentieel aanwezige vleermuissoorten, is het uitvoeren van een nader onderzoek noodzakelijk om hier inzicht in te krijgen. In paragraaf 7.2.3 wordt het nader onderzoek volgens de geldende protocollen uiteengezet en wordt de eventueel door te lopen juridische procedure nader toegelicht.

De (potentiële) aanwezigheid van vleermuizen vormt echter geen belemmering voor de vaststelling van het bestemmingsplan, ervan uitgaande dat voor de verdere planuitwerking wordt geaccepteerd dat (indien vleermuisverblijfplaatsen verdwijnen als gevolg van de ontwikkeling) voorwaarden kunnen worden gesteld aan de uitvoering (nieuwe situatie) en werkzaamheden in het plangebied.

Algemene broedvogels

Voor de voorgenomen werkzaamheden waarbij groenelementen verwijderd of aangepast worden, dient rekening gehouden te worden met het broedseizoen (globaal half maart tot en met juli).

Er zijn geen belemmeringen vanuit de Flora- en faunawet aan de orde indien ten minste één van de volgende maatregelen genomen worden:

1. De werkzaamheden aan de groenelementen wordt buiten het broedseizoen uitgevoerd (voorkeursmaatregel). Of in deze periode wordt het plangebied ongeschikt gemaakt voor broedvogels.
2. Het plangebied wordt kort voor aanvang van de werkzaamheden door een erkende ecoloog gecontroleerd op actuele broedgevallen; bij gebleken aanwezigheid van broedende vogels moeten de werkzaamheden worden uitgesteld tot na het broedseizoen.

7.2.1 Overzicht

In Tabel 7.1 worden de soorten weergegeven die in het plangebied aanwezig zijn en/of worden verwacht en waar nader onderzoek naar uitgevoerd moet worden.

Tabel 7.1. Mogelijk voorkomen van en effecten op beschermde soorten in het plangebied.

Soortgroep/ soort	Ingreep verstorend	Nader onderzoek	Ontheffing noodzakelijk?	Bijzonderheden / opmerkingen
Vleermuizen	Mogelijk	Ja (mei/juni – september/ oktober)	Mogelijk	Onderzoek naar belang gebouw als verblijfplaats
Broedvogels algemeen	Mogelijk	Nee	Nee	Werken buiten broedseizoen

7.2.2 Vervolg onderzoek

Vleermuizen

Vleermuizen gebruiken hun leefgebied door het jaar heen op verschillende manieren. Een vleermuisonderzoek verspreid over het seizoen (mei/juni - september/oktober) conform het meest recente vleermuisprotocol (2013) geeft inzicht in het eventuele gebruik van het plangebied door het jaar heen. Een dergelijk nader onderzoek naar het voorkomen van beschermde soorten is juridisch gezien drie jaar geldig.

Procedure

Wanneer geen vleermuizen worden aangetroffen, dan kunnen de werkzaamheden zonder bezwaren vanuit de Flora- en faunawet doorgang vinden.

Indien vleermuizen wel aanwezig zijn dan dient een mitigatieplan opgesteld te worden waarin beschreven staat welke mitigerende (en zorgplicht gerelateerde) maatregelen genomen worden om overtredingen van de in de Flora- en faunawet opgelegde verbodsbepalingen te voorkomen.

Tevens dient bij aanwezigheid van verblijfplaats(en) een ontheffing aangevraagd te worden bij het bevoegd gezag Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). Deze dient aangevraagd te worden aangezien door het realiseren van de werkzaamheden een voortplantings- of vaste rust- of verblijfplaats van de vleermuissoort verstoord wordt. Immers, de vleermuissoort wordt gedwongen om de huidige verblijfplaats te verlaten en een alternatief te gaan zoeken. Door deze werkzaamheden wordt het in artikel 11 van de Flora- en faunawet neergelegde verbod op het verstoren van de vaste rust- of verblijfplaats van de vleermuissoort overtreden, zodat voor die

projectnummer 402887
29 mei 2015, revisie 00

werkzaamheden een ontheffing is vereist. Het mitigatieplan kan geïntegreerd worden in het projectplan dat als verplichte bijlage dient van de ontheffingsaanvraag.

De doorlooptijd van een ontheffingaanvraag bij RVO bedraagt doorgaans 3 tot 4 maanden (reguliere aanvraag).

projectnummer 402887
29 mei 2015, revisie 00

8 Bronnen

Bos, F.G., Bosveld, M.A., Groenendijk, D.G., Van Swaay, C.A.M. & Wynhoff, I., 2006. De dagvlinders van Nederland - verspreiding en bescherming. Nederlandse Fauna 7. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & EISNederland, in samenwerking met De Vlinderstichting, Wageningen.

Creemers, R.C.M. en Delft, J.J.C.W. van (RAVON) (redactie), 2009. De Amfibieën en Reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna Deel 9. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey – Nederland, Leiden.

Kosten E., H., Limpens, H. Bouman & J. Reinhold, 2011. Vleermuisvriendelijk bouwen. Handreiking voor huiseigenaar, architect en beleidsmedewerker. Zoogdiervereniging & Tauw.

Limpens, H., Regelink, J., en Koelman, R. (2010). Vleermuizen en planologie. Zoogdiervereniging, Arnhem.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde planten en dieren.

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, 2009. Aangepaste lijst jaar rond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Augustus 2009.

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard Huismus *Passer domesticus*

Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, 2014. Soortenstandaard Gierzwaluw *Apus apus*

SOVON, 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels. SOVON Vogelonderzoek Nederland, KNNV Uitgeverij / Naturalis / EIS-Nederland.

Overig:

www.zoogdieratlas.nl

www.ravon.nl

www.telmee.nl

www.zoogdiervereniging.nl

www.naturalis.nl

www.vivara.nl

projectnummer 402887
29 mei 2015, revisie 00

Bijlage : Wettelijk kader natuurwetgeving

projectnummer 402887
29 mei 2015, revisie 00

Natuurbeschermingswet 1998

Hierna volgt een algemene beschrijving van de Natuurbeschermingswet.

Algemeen Natuurbeschermingswet

Nederland kreeg in 1967 voor het eerst een Natuurbeschermingswet. Deze wet maakte het mogelijk om natuurgebieden en soorten te beschermen.

Op den duur voldeed de wet niet meer aan de eisen die internationale verdragen en Europese verordeningen stellen aan natuurbescherming. Daarom is in 1998 een nieuwe Natuurbeschermingswet gemaakt die alleen gericht is op gebiedsbescherming. De bescherming van soorten is geregeld in de Flora- en faunawet.

De Natuurbeschermingswet 1998 is op 1 oktober 2005 gewijzigd. Sindsdien zijn de bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn in de Natuurbeschermingswet verwerkt.

Beschermde gebieden

De volgende gebieden worden aangewezen en beschermd op grond van de Natuurbeschermingswet:

- Natura 2000-gebieden (Vogelrichtlijn- en Habitatrichtlijngebieden);
- beschermde natuurmonumenten;
- wetlands.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur, geldt een vergunningplicht.

Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het ministerie van Economische Zaken (EZ) dit.

Bestaand gebruik

Op 1 februari 2009 is de wet opnieuw gewijzigd. De wijziging heeft betrekking op het zogenoemde 'bestaand gebruik'. Hieronder vallen activiteiten in en om beschermd Natura 2000-gebieden die al plaatshadden voordat een gebied als beschermd gebied is aangewezen. De wijziging is met name van belang voor provincies (als bevoegd gezag) en voor burgers en bedrijven met bestaand gebruik. De wijzigingen zijn gericht op:

- verbetering van de werking van de wet in de praktijk;
- verbetering van de aansluiting van de wet bij de Habitatrichtlijn.

Beschermde Natuurmonumenten

Met de gewijzigde Natuurbeschermingswet 1998 is in 2005 het verschil tussen Beschermde Monumenten en Staatsnatuurmonumenten vervallen: beide zijn nu Beschermde Natuurmonumenten.

Beschermde Natuurmonumenten die overlappen met Natura 2000-gebieden worden opgeheven en niet langer beschermd als beschermd natuurmonument. De natuurwaarden, waarvoor het natuurmonument was aangewezen, worden wel in de Natura 2000-aanwijzing opgenomen.

Natuurnetwerk Nederland

Hierna volgt een algemene beschrijving van het Natuurnetwerk Nederland.

Algemeen Natuurnetwerk Nederland

De Nederlandse natuur staat steeds meer onder druk, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt de Natuurnetwerk Nederland van Nederland.

In de NNN liggen de twintig Nationale Parken die Nederland kent. Ze hebben gezamenlijk een oppervlakte van 123.000 ha. Ongeveer 45% van alle hectares NNN op het land is ook Natura 2000-gebied.

De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). In 2014 is deze term omgevormd naar Natuurnetwerk Nederland (NNN).

Netwerk van gebieden

Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur.

Het NNN bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

Flora- en faunawet

Hierna volgt een algemene beschrijving van de Flora- en faunawet.

Algemeen Flora- en faunawet

Het doel van de Flora- en faunawet is het in stand houden van de inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het plangebied. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden gedaan aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' – principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk.

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden:

- Soorten van tabel 1 – algemene soorten – lichtste beschermingsregime;
- Soorten van tabel 2 – overige soorten – middelste beschermingsregime;
- Soorten van tabel 3 – genoemd in bijlage IV van de Habitatrichtlijn en in bijlage 1 van de AMvB – zwaarste beschermingsregime.

Algemene vrijstelling

Voor tabel 1-soorten geldt voor ruimtelijke ontwikkelingen een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de wet (art. 8 t/m 12) en is derhalve geen ontheffing nodig.

Vrijstelling onder gedragscode

Voor tabel 2-soorten geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen in de wet (art. 8 t/m 12) als wordt gewerkt volgens een goedgekeurde gedragscode. De goedgekeurde gedragscodes staan vermeld op de website van het Ministerie van EZ (www.drloket.nl). Voor de meeste activiteiten zijn er inmiddels gedragscodes goedgekeurd. De kans is groot dat de voorgenomen activiteit kan worden uitgevoerd onder één van de vele goedgekeurde gedragscodes.

Ontheffing tabel 2 en 3

Als er niet kan worden gewerkt onder een geldige gedragscode, is voor tabel 2-soorten alsnog een ontheffing nodig om toestemming te hebben voor het overtreden van de verbodsbepalingen in de wet. Ook voor tabel 3-soorten geldt een ontheffingsplicht.

Ingrepen waarbij de verbodsbepalingen worden overtreden moeten ter goedkeuring worden voorgelegd aan RVO door middel van een ontheffingsaanvraag, vergezeld van een overzicht van mitigerende of compenserende maatregelen om effecten tegen te gaan. Wanneer mitigerende maatregelen voldoende worden geacht om effect voorafgaand aan de ingreep te voorkomen, krijg u bericht terug in de vorm van een 'positieve afwijzing' van uw ontheffingsaanvraag. Dit betekent dat u uw werkzaamheden mag uitvoeren, mits zij precies volgens het mitigatieplan worden uitgevoerd. Op deze manier worden overtredingen van de Flora- en faunawet voorkomen. Als de mitigerende of compenserende maatregelen (tijdelijke) effecten niet kunnen voorkomen en de gunstige staat van instandhouding niet in het geding komt, dan wordt een ontheffing verleend.

Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten

Sinds augustus 2009 is door een uitspraak van de Raad van State bepaald dat er volgens de Europese Habitatrichtlijn geen ontheffing meer verleend mag worden voor het vernietigen van vaste verblijfplaatsen van bijlage IV-soorten met als wettelijk belang ruimtelijke ingrepen. Een ontheffing voor ruimtelijke ingrepen is alleen mogelijk onder de volgende wettelijk belangen:

- Bescherming van flora en fauna;
- Volksgezondheid of openbare veiligheid;
- Dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijke gunstige effecten.

Voor de meeste ruimtelijke projecten betekent dit dat een ontheffing voor Habitatrichtlijn Bijlage IV-soorten alleen kan worden aangevraagd onder dwingende redenen van groot openbaar belang. Dit belang moet worden onderbouwd om het groot openbaar belang aan te tonen. Een groot openbaar belang is een belang op regionale of nationale schaal. Vaak is de verwijzing naar een regionale structuurvisie voldoende.

Vogels

Vogels zijn niet opgenomen in tabel 1 tot en met 3. Alle vogels zijn in het broedseizoen gelijk beschermd. De bescherming van vogels is hoofdzakelijk gericht op de bescherming van de nesten. Daarbij wordt wel een onderscheid gemaakt in nesten die jaarrond zijn beschermd (Categorie 1 tot en met 4-vogelsoorten), nesten die alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (Categorie 5-vogelsoorten) en nesten die niet jaarrond zijn beschermd (overige vogelsoorten).

Sinds augustus 2009 is door een uitspraak van de Raad van State bepaald dat er volgens de Europese Vogelrichtlijn geen ontheffing meer verleend mag worden voor het vernietigen van vaste verblijfplaatsen van vogels met als wettelijk belang ruimtelijke ingrepen of dwingende redenen van groot openbaar belang. Om ruimtelijke ontwikkelingen toch uit te kunnen voeren, moeten mitigerende maatregelen worden genomen om effecten vooraf te voorkomen. Om zeker te zijn van de juiste maatregelen is het aan te bevelen om de maatregelen voor te leggen aan het Ministerie van EZ door het indienen van een ontheffingsaanvraag. Hoewel een ontheffing voor vogels in de meeste gevallen niet kan worden afgegeven, geeft de Minister in haar besluit aan of de maatregelen voldoende zijn (positieve afwijzing).

Zorgplicht

In de Flora- en faunawet is een zorgplicht opgenomen. Deze zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Procedure ontheffingsaanvraag

Voor soorten van tabel 1 geldt een vrijstelling. U hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen, maar u moet wel de zorgplicht nakomen.

Voor soorten van tabel 2 geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen, maar u

moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden.

Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing van de Flora- en faunawet aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien beschermde soorten van tabel 3 zijn aangetroffen in het plangebied, dan is mogelijk een ontheffingsaanvraag noodzakelijk. Net als voor tabel 2-soorten geldt dat als u maatregelen kunt nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), u geen ontheffing van de Flora- en faunawet hoeft aan te vragen. U kunt uw mitigatieplan voorleggen bij RVO voor goedkeuring.

Voor soorten van bijlage IV van de Habitatrichtlijn (die ook onder de tabel 3-soorten van de Flora- en faunawet vallen) is het niet langer mogelijk ontheffing aan te vragen op grond van ruimtelijke ontwikkelingen. Dat zelfde geldt voor vogelsoorten. Zie bijlage 1 Flora- en faunawet voor een beschrijving van de te volgen procedure voor deze soorten.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij RVO van het ministerie van Economische Zaken. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. RVO zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Wanneer gesloopt of gekapt wordt zonder nader onderzoek te laten plaatsvinden, en er blijken beschermde soorten aanwezig te zijn, dan wordt de Flora- en faunawet overtreden. Dit is een economisch delict waar boetes aan verbonden zijn.

Onderzoek naar vleermuizen duurt ongeveer 6 maanden. Indien het onderzoek over de winterperiode heen getrokken moet worden, kan het langer duren. Onderzoek naar andere soortgroepen kan vaak sneller (met 1 of 2 bezoeken) afgerond worden. De doorlooptijd van een ontheffingsaanvraag bij RVO bedraagt doorgaans 6 weken tot 4 maanden.

Een vleermuisonderzoek is circa drie jaar geldig. Indien de werkzaamheden niet binnen drie jaar hebben plaatsgevonden, dan moet opnieuw onderzoek worden uitgevoerd.

Wabo

Vanaf 1 oktober 2010 is voor ruimtelijke ontwikkelingen de Wabo (Wet algemene bepalingen omgevingsrecht) in werking getreden. Dit houdt in dat de benodigde vergunningen en ontheffingen, dus ook die ten aanzien van de Flora- en faunawet en Natuurbeschermingswet, in de meeste gevallen via een omgevingsvergunning gaan lopen. De aanvraag voor de omgevingsvergunning wordt ingediend bij de betreffende gemeente en vervolgens door de gemeente ter beoordeling voorgelegd aan het Ministerie van Economische Zaken (voormalig Ministerie van LNV). Het Ministerie van EZ geeft bij goedkeuring een vvgb (verklaring van geen bedenkingen) af. Deze vvgb vervangt de huidige ontheffing Flora- en faunawet.

projectnummer 402887
29 mei 2015, revisie 00

De grootste veranderingen in het nieuwe systeem zijn dat:

1. het Ministerie van EZ geen direct contact meer met de aanvrager heeft;
2. de gemeente verantwoordelijk is voor toezicht en handhaving van de vvgb in de omgevingsvergunning.

Het doel van deze herstructurering is het versnellen en vergemakkelijken van de procedure